

— Πολύ καλὰ κάμνεις νὰ ὀμιλῆς τοιοῦτοτρόπως, εἶπεν εἰρωνικῶς ὁ δικαστής.

— Μά, Θεέ μου! διατί ὄχι, ἀφοῦ λέγω τὴν ἀλήθειαν;

— Αὐτὸ πάντοτε εἶνε ἀλήθεια, ὅταν ὁ ἐραστὴς εἶνε τίμιος ἄνθρωπος, ὑπέλαβεν ἐκεῖνος δυσπίστως μειδιῶν.

Ὅτω δέ, μὴ ἀκουσθέντων τῶν μόνων αὐτῆς ὑπερασπιστῶν, ἐτιμωρήθη ὅτι ἦτο ὠραιότερα καὶ πλουσιωτέρα τῶν ἄλλων, καὶ μετηνέχθη εἰς Βενδραμῖνον, ὅπως κρατηθῆ ἐν τῇ φυλακῇ, μέχρι οὗ, ἐννοεῖται, τὸ δικαστήριον ἀποφανθῆ περὶ τῆς ἐνοχῆς τῆς. Οἱ χωρικοὶ τῆς Μάρκας ἦσαν εὐχαριστημένοι. Δὲν ἐνόουν μόνον, πῶς ἐχρειάζετο τόσας διατυπώσεις ἢ δικαιοσύνη, διὰ νὰ καθαρῖση ἐν πρᾶγμα ἀπλούστατον, τὸ ὁποῖον αὐτοὶ ἔβλεπον ὄρθιον ἐμπρός των, ὡς τὸν ἀλεκτρυόνα τοῦ κωδωνοστασίου των.

— Ποιὸς ἄλλος ἤμποροῦσε νὰ τὸν σκοτώσῃ, ἔξω ἀπ' αὐτὴν ἢ τὸν ἐραστὴν τῆς; Ἡρώτων ἀλλήλους, καὶ οὐδεὶς ἀπήντα.

Τὴν ἀπήγαγον λοιπὸν οἱ χωροφύλακες, καὶ ἡ Μάρκα δὲν εἶδε πλέον εἰς τὰ παράθυρα τοῦ μύλου τὴν ὠραίαν τῆς κεφαλὴν μὲ τὰς ἀργυρᾶς καρφίδας εἰς τοὺς βοστρύχους τῆς. οὔτε τὰ ζωηρὰ χρώματα τῆς ἐσθῆτός τῆς, κολπουμένης, ὑπὸ τοῦ φθινοπωρινοῦ ἀνέμου, ὅτ' ἐπήγαγε κ' ἐκάθητο ἐπὶ τοῦ λόφου ὑπὸ τὰς μεγάλας πεύκας.

Ἐν τῇ μύλῳ ἐξηκολούθησεν ἡ ἐργασία ὡς συνήθως, χάρις εἰς τὸν ἀδελφὸν τοῦ Τασσίου, ὅστις καὶ ζῶντος τοῦ ἀδελφοῦ του μετεῖχεν ἤδη τῶν κόπων καὶ τῶν κερδῶν. Ἡ ἱστορία τοῦ φόνου δὲν ἔπαυσε ἀσχολοῦσα τὰς γλώσσας, κατὰ τὸν τρυγητὸν καὶ μέχρις αὐτῆς τῆς συγκομιδῆς τῶν ἐλαιῶν· ἀλλ' ὅτε ἐπῆλθον αἱ ψυχραὶ ἡμέραι καὶ αἱ μακρὰ νύκτες, ἔπαυσε βαθυμῆδὸν ἀποτελοῦσα τὸ κύριον μέλημα τοῦ χωρίου. Οὐδεὶς ποτ' ἐφαντάσθη ὅτι ἦτο δυνατὸν νὰ ὑπάρχῃ ἀμφιβολία περὶ τῆς ἐνοχῆς τῆς ἀπούσης γυναικός, οὐδὲ εἶπε καλὸν τινα ὑπὲρ αὐτῆς λόγον. Οὐδεὶς ἔκτειρε τὴν ἐγκλειστον ἐντὸς εἰρκτῆς νεότητά τῆς, καὶ τοὶ πάντες ὠμολόγουν, ὅτι ὅπως δήποτε ἦτο φυσικὸν ἴσως ὅ, τι ἔπραξε. Οἱ συγγενεῖς τῆς ἦσαν πολὺ πτωχοὶ ὥστε νὰ τὴν βοηθήσωσιν ἢ νὰ μεταβῶσιν εἰς Βενδραμῖνον. Μόλις δὲ μετὰ πολλὰς ἡμέρας καὶ κατὰ τὴν μόνον ἔμαθον τὸ δυστύχημά τῆς. Οὐδὲν ἠδύνατο νὰ πράξωσιν ὑπὲρ αὐτῆς, οὐδ' ἀπεπειράθησαν κἂν νὰ ἐνεργήσωσιν ὅ, τι δήποτε. Οὐδέ ποτ' ἐκείνη εἶχεν ἀποστείλει εἰς τοὺς χρήματα τοῦ συζύγου τῆς ὅσα ἐζήτουν, καὶ τότε ὅτ' εὐρίσκειτο ἐν ἀνάγκῃ, — ἄς ξεμπερδεύσῃ μόνη τῆς, ἔλεγον, ὅπως εἴμπορεῖ. Ἐφρόντιζε πάντοτε διὰ τὴν ἐνδυμασίαν τῆς καὶ ποτὲ δι' αὐτοῦς. Τώρα νὰ ἰδῆ, ἂν θὰ τὴν βοηθήσουν τὰ ὠραῖά τῆς φορέματα. Ὅσακις πτωχὴ τις κόρη νυμφεύεται πλούσιον, ὁ πόθος τῆς ἐκ τούτου

ὠφελείας δὲν αἰσθάνονται οἱ συγγενεῖς τῆς τρέπεται ταχέως, ἂν μείνῃ ἀθεράπευτος, εἰς δυσμένειαν πρὸς αὐτήν. Τί ἤθελε νὰ τρώγῃ αὐτὴ λαγῶν καλομαγειρευμένων, ἐνῶ ἐκεῖνοι μόλις εἶχον νὰ μασήσωσιν ἐν κρόμμυον ἢ μικρὸν τεμάχιον ἀλιπάστου ἰχθύος;

Εἶχεν ἐπιτραπῆ εἰς τὸν ἐφημέριον τοῦ ἁγίου Βαρθολομαίου νὰ τὴν ἐπισκεφθῆ δις ἢ τρίς ἐνώπιον τοῦ δεσμοφύλακος, ἀλλὰ δὲν κατώρθωσεν οὗτος ἄλλο ἢ νὰ κλαύσῃ μαζὴ τῆς, ἐπαναλαμβάνων ὅτι τὴν ἐπίστευεν ἐντελῶς ἀθῶαν. Ἡ μεταβολὴ ἦν παρετήρησεν ἐπ' αὐτῆς, τοσαύτην τῷ ἐπροξένησεν ὀδυνηρὰν ἐντύπωσιν, ὥστε μόλις ἠδύνατο νὰ ὀμιλήσῃ. Βλέπων αὐτὴν τὸσον ἰσχνὴν καὶ καταβεβλημένην, ἡρώτα ἑαυτὸν τί θὰ τῆς ἐχρησίμειε ν' ἀνεγνωρίζετο ἡ ἀθώότης τῆς, ἂν μοῖρά τῆς ἦτο ν' ἀπολέσῃ τὸ κάλλος τῆς καὶ νὰ γηράσῃ πρὸ τῆς ὥρας· καὶ αὐτὸς ὁ ἐραστὴς τῆς δὲν θὰ ἔστρεφε πλέον νὰ τὴν ἰδῆ.

Βεβαίως οὗτος τὴν ἠγάπα μέχρι παραφροσύνης· ἀλλ' ὁ Ἰωσήφ, διὰ τῆς φυσικῆς ἐκείνης οὐδερκείας, ἥτις εἰς τοὺς λεπτοφυεῖς ἀνθρώπους ἀναπληροῖ πολλάκις τὴν πείραν τοῦ κόσμου, ἠσθάνετο κάλλιστα ὅτι ὁ ἔρωσ τοῦ Φάλκου δὲν ἦτο ἐξ ἐκείνων, οἵτινες ἀνοίγονται εἰς τὴν δοκιμασίαν τοῦ χρόνου καὶ τοῦ σθεσθέντος κάλλους. Ἰσως καὶ ἡ Ἐλευθερία τὸ ἠσθάνετο ὡς αὐτὸς, καὶ ὁ λογισμὸς οὗτος τὴν ἐτυράννει πλείοτερον τῆς εἰρκτῆς.

(Ἐπεται συνέχεια).

ΙΣΤΟΡΙΚΑΙ ΣΕΛΙΔΕΣ

[Συνέχεια· ἴδε προηγούμενον φύλλον.]

Α'

18 Ὀκτωβρίου — 31 Δεκεμβρίου 1863.

* Ἀφίξις τοῦ Βασιλέως. — Ὑποδοχὴ αὐτοῦ καὶ ὀρκωμοσία. — Σχηματισμὸς ὑπουργείου Βουλγαρῆ. — Ὑπογραφή τῆς περὶ ἐνώσεως τῆς Ἑπτανήσου συνθήκης. Ψήφισμα τῆς Συνελεύσεως κατὰ τῶν μελῶν τοῦ Ὑπουργείου Μιαούλη. — Ὑπουργικὴ κρίσις. — Ἀντικατάστασις τοῦ ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν.

Τὴν 18ην Ὀκτωβρίου 1863, ὥραν 4ην τῆς πρωΐας, ὁ φέρων τὸν Βασιλέα Γεώργιον Α' ἀτμοδρόμων «ἡ Ἑλλάς» ἀφίκετο ἐμπροσθεν τοῦ λιμένος τοῦ Πειραιῶς. Τὸν ἀτμοδρόμονα συνώδευον δύο μεγάλα πολεμικὰ πλοῖα, ἐν ἀγγλικῶν, φέρον τὸν ὑποναύαρχον Γιελδερτῶν, καὶ ἐν γαλλικῶν φέρον τὸν ὑποναύαρχον Ἐρβινγιέμ. Ἡ ἀγγελία τῆς ἀφίξεως τοῦ Βασιλέως ἠλέκτρισε τὸν λαὸν τῆς πρωτεύουσας, καὶ ἐν ἀκαρεῖ συνῆλθον ὅτε στρατὸς καὶ ἡ ἐθνοφυλακὴ, πολῖται δὲ πάσης τάξεως καὶ ἡλικίας συνέρρεον ἐπὶ τῆς ἀγοῦσης εἰς Πειραιᾶ ὁδοῦ οἱ μὲν πεζῇ, οἱ δὲ ἐποχοῦμενοι.

Τὴν 7ην ὥραν π. μ. ἐπέβη τοῦ ἀτμοδρόμονος ἢ πρὸς ὑπάντησιν τοῦ Βασιλέως ἐκλεχθεῖσα πενταμελής Ἐπιτροπὴ τῆς Ἐθνικῆς Συνελεύσεως, καὶ ἐπέδωκε τὸ τῆς ὀρκοδοσίας καὶ τῶν δικαιωμάτων τοῦ Βασιλέως ψήφισμα. Ὁ Βασιλεὺς ἐδέχθη ἀμέσως τὴν ἐπιτροπὴν, καὶ ἐκάλεσεν αὐτὴν εἰς τὸ ἄριστον. Μετὰ τοῦτο ἐπέβη τοῦ ἀτμοδρόμονος ἢ Προσωρινῆ Κυβέρνησις, καὶ προσεφώνησε τῷ Βασιλεῖ διὰ τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργοῦ. Ὁ Βασιλεὺς, εὐχαριστήσας, παρέδωκεν εἰς τὴν Κυβέρνησιν ἀντίτυπα τῆς προκηρῦξεως του πρὸς τὸν ἑλληνικὸν λαόν, τὴν δὲ 10ην ὥραν π. μ. ὁ ἀτμοδρόμων κατέπλευσεν εἰς τὸν λιμένα. Τὴν εἴσοδον ἐχαίρεισαν ἅπαντα τὰ ἐν τῷ λιμένι πολεμικὰ πλοῖα δι' 101 κανονοβολισμῶν, ὁ δ' ἀτμοδρόμων ἀντεχαιρέτησεν ἐκάστην τῶν ξένων σημαίων. Οἱ αὐταὶ ἀπὸ τῶν κεραιῶν, καὶ ὁ κατὰ τὸ παράλιον συνωθούμενος λαὸς ἐζητωκραύγασον ἐνθουσιωδῶς.

Ὁ Βασιλεὺς ἐξῆλθεν εἰς τὴν προκουμαίαν φέρων στολὴν ἀντισυνταγματάρχου τῆς Ἐθνοφυλακῆς. Ἐπὶ τῆς ἀποβάθρας ὑπεδέχθησαν αὐτὸν ὁ Πρόεδρος τῆς Συνελεύσεως Ἀριστείδης Μωραΐτινης, ὁ πρῶν Πρόεδρος τῆς Προσωρινῆς Κυβερνήσεως Δημήτριος Γ. Βούλγαρης, ὁ Κωνσταντῖνος Κανάρης, καὶ πλείστοι ἄλλοι πληρεξούσιοι. Ὁ Πρόεδρος τῆς Συνελεύσεως ἀπήγγειλε προσφώνησιν, ὁ δὲ Βασιλεὺς, εὐχαριστήσας, ἀνέβη εἰς τὴν ὑπὸ τοῦ Δήμου τοῦ Πειραιῶς παρεσκευασμένην ἐξέδραν, ὅπου ὁ Δήμαρχος Πειραιῶς Λουκάς Ράλλης ἀνέγνωσε προσλαλιά. Ἀκολουθῶς ὁ Βασιλεὺς εἰσῆλθεν ἐν τῷ μέσῳ ζωηροτάτων ἀνευφημιῶν εἰς τὴν ἄμαξαν, ἔχων ἐξ εὐωνύμων μὲν τὸν Πρόεδρον τῆς Συνελεύσεως, ἀπέναντι δὲ αὐτοῦ τὸν Πρόεδρον τοῦ Ὑπουργείου Βενιζέλον Ρούφον. Τὴν Βασιλικὴν ἄμαξαν, ἀνερχομένην εἰς Ἀθήνας, συνώδευσε πεζῇ μὲν μέγα πλῆθος λαοῦ ἀνευφημοῦντος, ἐφ' ἄμαξῶν δὲ πάντες οἱ ἐν τέλει. Περὶ τὴν ἑνδεκάτην καὶ ἡμίσειαν ἔφθασεν ὁ Βασιλεὺς εἰς τὴν ἀνεγερθεῖσαν παρὰ τὴν εἴσοδον τῆς πρωτευούσης, ἐν εἶδη προφυλαίων, ἀψίδα, ὅπου ὁ Δήμαρχος Ἀθηναίων, περιστοιχούμενος ὑπὸ τῶν Δημοτικῶν Συμβούλων καὶ ἄλλων ἐγκρίτων, δημοτῶν, προσέφερε τῷ Βασιλεῖ δύο χρυσᾶς κλεῖς τῆς Ἀκροπόλεως, καὶ προσεφώνησε καταλλήλως. Ἀκολουθῶς τὰ κοράσια τῆς πρώτης δημοτικῆς σχολῆς, μυρτοσπετῇ καὶ λευχειμονοῦντα, ἔψαλον ὕμνον βασιλικόν, καὶ προσέφερον τῷ βασιλεῖ στέφανον ἐξ ἄνθων. Μετὰ ταῦτα ἡ συνοδεία μετέβη διὰ τῶν ὁδῶν Πειραιῶς, Αἰόλου, καὶ Ἑρμοῦ, εἰς τὸν Μητροπολιτικὸν Ναόν, παρατεταγμένων ἐκατέρωθεν τῆς τε ἔθνοφυλακῆς καὶ τοῦ στρατοῦ, καὶ ἀνευφημοῦντος ἐνθουσιωδῶς τοῦ λαοῦ, καὶ τῶν ἐπὶ τῶν πολυκόσμων ἐξωστῶν καὶ παραθύρων ἱσταμένων. Εἰς τὰ προπύλαια τῆς Μητροπόλεως ὑπεδέξατο τὸν Βασιλέα ὁ Μητροπολίτης καὶ

Πρόεδρος τῆς Ἑραῆς Συνόδου μετὰ τῶν μελῶν αὐτῆς καὶ τοῦ λοιποῦ κλήρου, μετὰ μακρὰν δὲ προσφώνησιν τοῦ Μητροπολίτου ἐψάλη ἐν τῷ ναῷ δοξολογία, εἰς ἣν παρήσαν, πλὴν τῶν πληρεξουσίων καὶ τῶν ἐν τέλει, καὶ ἅπαντα τὰ μέλη τοῦ διπλωματικοῦ σώματος. Μετὰ τὴν δοξολογίαν, ὁ Βασιλεὺς μετέβη εἰς τὰ ἀνάκτορα διὰ τῆς Ἑρμαϊκῆς ὁδοῦ, ἐξελθὼν δὲ εἰς τὸν ἐξώστην νῦχαρίστησε τὸν ἀνευφημοῦντα λαόν. Τὸ ἐσπέρας ἐγένετο γενικὴ φωταψία, ἐξελθόντα δὲ πεζῇ τὸν Βασιλέα παρηκολούθει καὶ ἀνευφήμει ὁ λαός.

Τὴν δ' ἐπιούσαν ἐπορεύθη ὁ Βασιλεὺς, ἐν μεγάλῃ παρατάξει, εἰς τὴν Ἐθνικὴν Συνέλευσιν, συνοδευόμενος ὑπὸ τοῦ παρ' αὐτῷ διωρισμένου Συμβούλου Κόμητος Σπόνεκ, καὶ ὤμωσε τὸν ψηφισθέντα ὄρκον.

Τὰς δ' ἀκολουθοῦσας ἡμέρας ὁ Βασιλεὺς ἐπεθεώρησε τὴν ἐθνοφυλακὴν καὶ τὸν ἐν τῇ πρωτευούσῃ στρατὸν, καὶ ἐδέχθη ἐν τοῖς ἀνακτόροις τὰς ἐπιτροπὰς τῆς Συνελεύσεως, ἀπάσας τὰς Ἀρχάς, τοὺς ἀξιωματικούς τοῦ στρατοῦ, τοὺς Καθηγητὰς καὶ ἀνωτέρους ὑπαλλήλους, τὸ προσωπικὸν τῶν Δικαστηρίων καὶ πλείστα ἄλλα σωματεῖα.

Μετὰ παρέλευσιν τῶν ἑορτῶν τῆς ὑποδοχῆς, ἐγένετο σκέψις περὶ σχηματισμοῦ Κυβερνήσεως, ἐκρίθη δὲ ὑπὸ τοῦ Κόμητος Σπόνεκ ὡς ὀρθότερον νὰ ἀνατεθῇ ὁ σχηματισμὸς τοῦ πρώτου ὑπουργείου τῆς νέας Βασιλείας εἰς τὸν Δημήτριον Γ. Βούλγαρην, τὸ μὲν διότι ὑπῆρξε Πρόεδρος τῆς Προσωρινῆς Κυβερνήσεως τὴν 10ην Ὀκτωβρίου, τὸ δὲ διότι, ἐν πάσῃ περιπτώσει, συμφέρον ἦτο νὰ ἐξοφληθῇ τὸ ταχύτερον, ἀφ' οὗ πάντως ἐμελλε νὰ περιέλθῃ εἰς τὴν πρωθυπουργίαν. Ἐπομένως ἀνετέθη τῇ 23ῃ Ὀκτωβρίου εἰς τὸν Βούλγαρην ὁ σχηματισμὸς Ὑπουργείου, χωρὶς νὰ γίνῃ αὐτῷ οὐδεμίαν ὑπόδειξις. Ἄμα λαβὼν τὴν ἐντολήν, ὁ Βούλγαρης ἀπετάθη διαδοχικῶς πρὸς τὸν Ζηνόβιον Βάλβην, τὸν Διομήδην Κυριακοῦ, τὸν Κανάρην καὶ τὸν Ζαῖμην, ἀλλὰ δὲν ἠδυνήθη νὰ συνεννοηθῇ μετ' οὐδενὸς ἐξ αὐτῶν, τῶν μὲν δύο πρώτων ἀποποιήθενται, ἐπὶ τῇ ἐλπίδι ἴσως μεταγενεστέρως πρωθυπουργίας, τοῦ δὲ Κανάρη ἀπαιτήσαντος ὡς συνυπουργοῦ τὸν υἱὸν αὐτοῦ, τὸν Κουμουνοῦρον καὶ τὸν Κοτζίαν, τοῦ δὲ Ζαῖμη ἀπαιτήσαντος ὡς συνυπουργὸν καὶ τὸν Θεόδωρον Δηλιγιάννην. Τὰ προσκόμματα ταῦτα οὐδόλως δυσηρέστησαν τὸν Βούλγαρην, ὅστις ἐπροτίμα νὰ σχηματίσῃ ὑπουργεῖον ἀποκλειστικόν, χωρὶς ὅμως νὰ ἀποδοθῇ αὐτῷ ἡ μομφή, ὅτι δὲν ἐζήτησε τὴν σύμπραξιν καὶ ἄλλων πολιτικῶν ἀνδρῶν. Ἐπομένως παρουσίασε τῷ Βασιλεῖ, παρόντος καὶ τοῦ Κόμητος Σπόνεκ, κατάλογον ἀποκλειστικοῦ ἐκ φίλων αὐτοῦ ὑπουργείου, ὅστις ἐγένετο δεκτὸς ἄνευ οὐδεμιᾶς παρατηρήσεως, τῇ δὲ 25ῃ Ὀκτωβρίου ἔδωκε τὸν νενομισμένον ὄρκον τὸ νέον ὑπουργεῖον, συγχείμενον ἐκ τοῦ Δημητρίου Γ. Βούλ-

γαρη, ὡς Προέδρου τοῦ ὑπουργικοῦ Συμβουλίου καὶ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν, Πέτρον Α. Δηληγιάννη, ὡς Ὑπουργοῦ τῶν Ἐξωτερικῶν, Ἀδ. Διαμαντοπούλου, ὡς Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης καὶ προσωρινῶς ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν, Ἀθανασίου Πετσάλη, ὡς Ὑπουργοῦ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως, Δημητρίου Δρόσου, ὡς Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν, καὶ Λεωνίδα Σμόλιετις, ὡς Ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν.

Τὸ νέον Ὑπουργεῖον ἐξέδωκε προκήρυξιν πρὸς τὸν ἑλληνικὸν λαόν, παρουσιάσθη δὲ τὴν 28ην Ὀκτωβρίου εἰς τὴν Ἐθνικὴν Συνέλευσιν καὶ ἐπεκαλέσθη διὰ τοῦ Πρωθυπουργοῦ τὴν συνδρομὴν αὐτῆς «πρὸς παρῶσιν μίᾳς τάξεως πραγμάτων κλονισθείσης ὡς ἐκ τῶν μεγάλων ἐν τῷ τόπῳ συμβάντων, καὶ προπαρασκευῆν τῆς ὁδοῦ, εἰς ἣν ἡ νέα δυναστεία ἤθελε χρησιμοποιοῦσι τὰς πατρικὰς αὐτῆς διαθέσεις ὑπὲρ τῆς γίλις Πατρίδος». Ἡ Συνέλευσις ἤκουσεν εὐμενῶς τὴν ἑμίλιαν τοῦ Πρωθυπουργοῦ, πρόεβη δὲ κατόπιν εἰς τὴν ἐκλογὴν τοῦ Προέδρου αὐτῆς διὰ τὸν μῆνα Νοέμβριον, καὶ ἐξελέξατο ὡς τοιοῦτον τὸν Ἰωάννην Μεσσηνέζην διὰ ψήφων 148, ἐπιλαχόντος τοῦ Ζηνοβίου Βάλβη διὰ ψήφων 113.

Ἐν τούτοις ἡ Βουλὴ τῆς Ἑπτανήσου, κληθεῖσα ἐπὶ τούτῳ, ἐψήφισε τὴν μετὰ τῆς Ἑλλάδος ἔνωσιν, ἀνεβλήθη δὲ ἀμέσως ἐπὶ ἐξ μῆνας ὑπὸ τοῦ Ἀρμοστοῦ ὅπως μὴ δυνηθῆ νὰ ψηφίσῃ ἄλλας ἀποφάσεις, ἐπηρεαζούσας τοὺς ὄρους τῆς παραχωρήσεως. Κατὰ τῆς ἀναβολῆς ταύτης διαμαρτυρήθησαν ἐντόνος οἱ Βουλευταὶ τῆς Ἑπτανήσου. Τὴν δὲ 2αν Νοεμβρίου ὑπεγράφη ἐν Λονδίῳ μεταξὺ Ἀγγλίας, Γαλλίας, Ῥωσσίας, Αὐστρίας, καὶ Πρωσσίας ἡ περὶ ἄρσεως τῆς Ἀγγλικῆς προστασίας Συνθήκη, πρὶν ἢ ἀφικθῆ ἐκεῖσε ὁ ἐκτάκτως ἀποσταλεὶς ὑπὸ τῆς ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως πρὸς ὑπογραφήν τῆς μεταξὺ Ἑλλάδος Ἀγγλίας, Γαλλίας, καὶ Ῥωσσίας περὶ ἐνώσεως Συνθήκης Χαρίλαος Τρικούπης. Ἡ ἀποστολὴ τοῦ Χαρίλαου Τρικούπη κατέστη ἐπομένως δυσχερὲστάτη, διότι ἔδει νὰ κατορθώσῃ τὴν πρὸς τὸ συμφέρον τῆς Ἑλλάδος τροποποίησιν ὅρων τινῶν μετὰ τὴν συνομολόγησιν αὐτῶν, ὅπερ καὶ ἐπέτυχε κατόπιν μακρῶν καὶ ἐπιπόνων διαπραγματεύσεων.

Ἐν τῷ μεταξὺ τούτῳ ὑπεβλήθη ὑπὸ τοῦ πληρεξουσίου Ἀνδρου Ἐμπειρίκου πρότασις περὶ διακοπῆς τῶν ἐργασιῶν τῆς ἐθνικῆς Συνελεύσεως μέχρι τῆς 1 Φεβρουαρίου ὅπως δοθῆ καιρὸς νὰ προσέλθωσι καὶ οἱ πληρεξούσιοι τῆς Ἑπτανήσου, καὶ περὶ παύσεως ἐν πάσῃ περιπτώσει τῆς χορηγουμένης εἰς τοὺς πληρεξουσίους ἀποζημιώσεως μέχρι τῆς προσελεύσεως τῶν Πληρεξουσίων τῆς Ἑπτανήσου. Τὴν πρότασιν ταύτην ἀπέρριψε θεωρητικῶς ἡ Συνέλευσις, μετὰ μεγίστου δὲ ὠσαύτως θορύβου καὶ διαπληκτισμῶν ἀπέρριψε καὶ

τὴν πρότασιν τοῦ Νικολάου Σαριπόλου περὶ ἀνακλήσεως τοῦ ψηφίσματος, δι' οὗ εἶχε καταδικάσει τὰ μέλη τοῦ πρώην ὑπουργεῖου Μιαούλη εἰς δεκαετὴ στέρησιν τῶν πολιτικῶν αὐτῶν δικαιωμάτων, ὅτε δὲ τὴν ἐπιούσαν παρουσιάσθη εἰς τὸν Βασιλέα ἡ ἐπιτροπὴ τῆς Συνελεύσεως, ἡ κληρωθεῖσα ὅπως συλλυπηθῆ αὐτῷ ἐπὶ τῷ θανάτῳ τοῦ Βασιλέως τῆς Δανίας Φριδερίκου, ὁ Βασιλεὺς, μετὰ τὴν ἔκφρασιν τῶν εὐχαριστιῶν του, προσέθηκεν ὅτι πολὺ ἐλύπησαν αὐτὸν αἱ ἐν τῇ συνελεύσει σκηναὶ τῆς προτεραίας, ὅτι τὸ κατὰ τοῦ Ὑπουργεῖου Μιαούλη ψήφισμα ἐπροξένησεν καθ' ὅλην τὴν Εὐρώπην λίαν δυσάρεστον ἐντύπωσιν, καὶ ὅτι καλὸν θὰ ἦτο ἐὰν ἡ Συνέλευσις ἐλάμβανε τὴν πρωτοβουλίαν τῆς ἀνακλήσεώς του, οἱ λόγοι οὗτοι τοῦ Βασιλέως, διαδοθέντες ἀμέσως ἐθορύβησαν καθ' ὑπερβολὴν τὰς ἐπαναστατικὰς μερίδας, ὁ δὲ Πρόεδρος τῆς Συνελεύσεως δὲν ἔκρινε φρόνιμον νὰ ἀνακοινώσῃ αὐτοὺς εἰς τὴν Συνέλευσιν συνεδριάζουσιν, ἀλλὰ καλέσας κατ' ἰδίαν ἕνα ἕκαστον τῶν κομματαρχῶν ἐκοινοποίησεν αὐτοῖς τὰ ὑπὸ τοῦ Βασιλέως ρηθέντα, καὶ ἐζήτησεν ἀπάντησιν. Ἀπαντες ἐκτὸς τοῦ Βούλγαρη, ἀπήντησαν ὅτι δὲν ἔχουσι δυσκολίαν νὰ ψηφίσωσι τὴν ἀνάκλησιν τοῦ ψηφίσματος, ὁ δὲ Βούλγαρης ἀπάντησεν ὅτι ἤθελεν ἰδεῖ τὸν Κόμητα Σπόνεκ, καὶ ἀνακοινώσῃ αὐτῷ ἀπευθείας τὴν γνώμην του. Λαβῶν τῶντι μακρὰν συνέντευξιν μετὰ τοῦ Κόμητος Σπόνεκ, παρετήρησεν αὐτῷ ὅτι ἡ στιγμὴ οὐδόλως ἦτο κατάλληλος ὅπως προβῆ ἡ Συνέλευσις εἰς τοιοῦτο μέτρον, διότι τὰ πνεύματα διετέλου εἰσέτι λίαν ἐξημμένα, τὰ πάθη κοχλάζοντα, ἡ δὲ ἀνάκλησις τοῦ ψηφίσματος ἠδύνατο νὰ ἔχη ὀλεθρίου συνεπειάς, παρέστησε δὲ τὴν ἀνάγκην τοῦ νὰ ἀναβληθῆ ἐπὶ τινὰ καιρὸν ἡ ἐκπλήρωσις τῆς ἐπιθυμίας τοῦ Βασιλέως. Ὁ Κόμητος Σπόνεκ, μὴ τολμήσας νὰ ἐπιμείνῃ, ἐδέχθη τὴν ἀναβολὴν· ἀλλὰ τὸ ἐπεισόδιον τοῦτο ἐψύχρανε τὰς μεταξὺ τοῦ Βούλγαρη καὶ τῆς Αὐλῆς σχέσεις, δὲν ἐβράδυνε δὲ νὰ λάβῃ ἡ ψυχρῶτης αὐτῆ μεγαλειτέρας διαστάσεις ἐκ τῆς ἐξῆς αἰτίας. Ἡ ἀναδιοργάνωσις τοῦ στρατοῦ, οὐτινος ἡ πειθαρχία διετέλει εἰς ἐκλυσιν ἐπεβάλλετο ἐπειγόντως, πρὸς ἐδραίωσιν τῆς δημοσίας τάξεως καὶ ἀσφαλείας, ἐκρίθη δὲ ὑπὸ τοῦ Κόμητος Σπόνεκ λίαν ἐπικίνδυνον τὸ ν' ἀφεθῆ ἡ τακτοποίησις αὕτη καὶ ἡ τοποθέτησις τῶν σωματαρχῶν εἰς τὸ πιεζόμενον ὑπὸ τῆς πολυκυμάντου ἐθνικῆς Συνελεύσεως, καὶ τῶν ἐν αὐτῇ στρατιωτικῶν πληρεξουσίων, ὑπουργεῖον τοῦ Βούλγαρη· καλέσας ἐπομένως εἰς ἰδιαιτέρων συνέντευξιν τὸν Ὑπουργὸν τῶν Στρατιωτικῶν, ἤλθε μετ' αὐτοῦ εἰς ἐξηγήσεις ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου, καὶ ἔλαβε τὴν διαβεβαίωσιν ὅτι ἤθελον κανονισθῆ τὰ τοῦ στρατοῦ ὅπως ἐπεθύμει ὁ βασιλεὺς πρὸς τὸ συμφέρον τῆς τάξεως καὶ τῆς πειθαρχίας. Συνεφωνήθη

επομένως νὰ ἐργασθῆ ὁ Ὑπουργὸς ἀμερολήπτως καὶ ἀπαθῶς μετὰ τοῦ ὑποστρατήγου Χάν εἰς τὴν τοποθέτησιν τῶν σωματαρχῶν καὶ τῶν ἄλλων βαθμοφόρων τοῦ στρατοῦ, νὰ ὑποβάλλῃ τὸ ἀποτελεσματικὸν τῆς ἐργασίας ταύτης εἰς τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον, νὰ μὴ δεχθῆ οὐδεμίαν ἐπ' αὐτοῦ τροποποίησιν, ἐν περιπτώσει δὲ ἀντιστάσεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου νὰ παραιτηθῆ ἢ παραιτήσεις αὐτὴ ἤθελεν ἐπιφέρει ὑπουργικὴν κρίσιν, ὁ Βασιλεὺς ἤθελεν ἀποφανθῆ ὅτι συμμερίζεται τὴν γνώμην τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν, καὶ δὲν ἤθελε δεχθῆ τὴν παραίτησιν αὐτοῦ, συνεπέια δὲ τούτου ὁ Βούλγαρος ἤθελεν ἀναγκασθῆ νὰ ὑποβάλλῃ τὴν παραίτησιν ὀλοκλήρου τοῦ Ὑπουργείου. Τὸ σχέδιον τοῦτο ἐξετελέσθη κατὰ γράμμα· ὁ Βούλγαρος ἀπέκρουσεν ἐν τῷ Ὑπουργικῷ Συμβουλίῳ τὴν τοποθέτησιν σωματαρχῶν τινῶν, θεωρουμένων ὡς *θωριστῶν*, ὁ δὲ Σμόλενιτς, μὴ λαθῶν ὑπ' ὄψιν τὰς ἀντιρρήσεις, ὑπέβλεπε τὴν ἐργασίαν του εἰς τὴν ὑπογραφήν τοῦ Βασιλέως. Ἄμα ἐκοινοποιήθησαν τὰ Διατάγματα ἐκινήθη σφοδρῶς ἡ χολὴ τῶν λεγομένων τότε *ἐπαραστατῶν*, καὶ ἄθροισ συνέρρου εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Βούλγαρου, διαμαρτυρόμενοι, καὶ ἀπαιτοῦντες τὴν πτώσιν τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν καὶ τὴν ἀνάκλησιν τῶν γενομένων τοποθετήσεων. Ὁ Βούλγαρος ἐνέδωκεν εἰς τὰς ἀπαιτήσεις τῶν, καὶ ἐζήτησε τὴν παῦσιν τοῦ Σμόλενιτς, ὅστις, πληροφορηθεὶς τοῦτο, ἔσπευσε νὰ πέμψῃ τὴν παραίτησίν του· ἀλλ' ὁ Βασιλεὺς κατὰ τὰ προσυμφωνηθέντα δὲν ἐδέχθη τὴν παραίτησιν, ὅπερ ἠνάγκασε τὸν Βούλγαρον νὰ ὑποβάλλῃ τὴν παραίτησιν ὀλοκλήρου τοῦ Ὑπουργείου. Ὁ Σπόνεκ ἀπεπειράθη τότε διὰ μυστικῶν διαπραγματεύσεων τὸν σχηματισμὸν Ὑπουργείου ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ Θρακιστοῦ Ζαίμη, ἀλλ' ἀπέτυχε, μὴ δυνθέντος τοῦ Ζαίμη νὰ σχηματίσῃ Ὑπουργεῖον στερικτὸν τῇ Ἐθνικῇ Συνελεύσει. Μετὰ τὴν ἀποτυχίαν ταύτην, ὁ Ζαίμης ἐμεσολάβησεν ὅπως συμβιβάσῃ τὸν Βούλγαρον μετὰ τῆς Αὐλῆς, καὶ ὁ μὲν Σμόλενιτς ἀντικατέστη τῇ 17 Δεκεμβρίου ὑπὸ τοῦ ταγματάρχου τοῦ Μηχανικοῦ Βασιλείου Πετιμετζᾶ, ὁ δὲ νέος Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν ἐδέχθη ὑπὸ τὸν ὄρον τοῦ νὰ μὴ μεταβληθῶσιν οὐδὲ κατὰ κεραίαν αἱ γενόμενα ὑπὸ τοῦ Σμόλενιτς τοποθετήσεις.

(Ἐπεται συνέχεια).

ΜΙΧ. Γ. ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΣ.

ΜΕΧΡΙ ΚΕΡΚΥΡΑΣ

Ἐπανέρχομαι ἐκ θελκτικωτάτου ταξιδίου. Ἄν καὶ ὁ χαρακτηρισμὸς αὐτοῦ ὡς θελκτικῶν δὲν εἶνε ἴσως κυριολεξία, ὑπὸ τὴν ἔνοιαν τοῦλάχιστον ἧτις ἀποδίδεται συνήθως εἰς τὸ ἐπίθετον αὐτὸ, προκειμένου περὶ θαλασσιῶν ἐκδρομῶν.

Εὐάρεστον ταξίδιον θεωρεῖται κοινῶς τὸ ἐν ὄρα ἔαρος ἢ θέρους, ἐπὶ λείου πελάγους, ὑπὸ στερέωμα διαρκῶς αἴθριον, μὲ ἄνεμον μόλις πνέοντα καὶ κύματα ὑποτεταγμένα εἰς τῆς γαλήνης τὸ σκῆπτρον. Καὶ ἀναμφιβόλως οἱ ὄροι οὗτοι δὲν εἶνε ἀξιοκαταφρόνητοι. Ὑπὸ ταιαύτας συνθήκας σὰς συνιστῶ νὰ κάμετε κατ' Ἀπρίλιον ἢ Μαῖον τὸν διάπλου τοῦ Εὐβοϊκοῦ κόλπου. Δεῖπνον ἐπὶ τοῦ καταστρώματος παρὰ τὴν Στυλίδα, περὶ ὄψας ἡλίου, ἐνῶ ἀπλοῦνται ἐπὶ τῶν κυμάτων τῆς θαλάσσης τὰ τελευταῖα κύματα τοῦ κατὰ μικρὸν ἐκλείποντος φωτός τῆς ἡμέρας καὶ περιβάλλεται μανθῦαν σκιᾶς ἡ ξηρὰ, ἐνῶ συσκοτίζεται βαθμηδὸν τῶν ἀλσῶν τῆς Εὐβοίας ἡ πρασίνῃ ἀποψις καὶ ἀμαυροῦνται κατ' ὀλίγον τῶν φθωτικῶν πέραν ὄρων αἱ ὑποκύκνοι γραμμαῖαι, εἶνε ἀπόλαυσις ἐξ ἐκείνων ἃς σπανίως δύναται τις νὰ δοκιμάσῃ. Δὲν εἶνε ὅμως βεβαίως τοῦτο καὶ τὸ μόνον εὐάρεστον ταξιδίου εἶδος. Εἰς ὅσους δὲν ἔχουν ἀσθενικούς τοὺς μῦς ἢ τὸ πνεῦμα, εἰς ἐκείνους οἵτινες δὲν τρέμουν πάρα πολὺ πρὸς ψυχὸς χειμῶνος ἢ ἐνδεχομένου τυχὸν κινδύνου φόβου, εἰς ἐκείνους ὧν ὁ στόμαχος δὲν παρακολουθεῖ εὐκόλως τοῦ φέροντος αὐτοὺς σκάφους τοὺς κλυδωνισμούς, ἐπιφυλάσσει καὶ ἄλλας, ὀλιγώτερον ἴσως γλυκείας, ἀλλὰ πολὺ μᾶλλον ἐπιβλαβούσας καὶ ἀγρίως ὠραίας καλλονὰς τοῦ ὕγρου στοιχείου ἢ διάσχισις καὶ ἐν ἑτέρα παρὰ τὴν θερινὴν ἐποχῇ. Μονοτόνου γαλήνης καὶ πληκτικῶς καθαροῦ στερεώματος δὲν εἶνε πολὺ γραφικώτερος οὐρανὸς αἴφνης μέλας ἢ θάλασσα ἐν ἀπειλῇ ὄγκυμένη ἢ πυκνὴ ἐπὶ τοῦ ὀρίζοντος συσώρευσις νεφελῶν ἃς ἐξοιδαίνει ἄθλος ὄργῃ ἢ πάλιν ἀνέμου ἀγωνιῶντος ν' ἀνακόψῃ ἐπείγομένου πλοίου δρόμον; Διέβην ἄλλοτε τὸν Μαλιάν ἐν νυκτὶ δεινῆς τρικυμίας, τῶν ἰσθμῶν τριζόντων καὶ τῶν καρχησιῶν ὠρουμένων καὶ συριττόντων τῶν κάλων καὶ τοῦ σκάφους ὄλου, ἐφ' οὗ ἐπέβαινον, φρίσσοντος ὑπὸ τὴν καταγιγῆδα ὡς νὰ ἐνεῖχε ζωὴν καὶ νὰ ἠσθάνετο καὶ νὰ ἤλγει καὶ νὰ ἐκινεῖτο ὄχι ὑπέικον εἰς τῆς ἔλικος μόνον τὴν ὄθησιν ἀλλὰ καὶ ὡς ἐξ ἰδίας αὐτοῦ θελήσεως νὰ προχωρήσῃ ἐκβιάζον τοὺς δυσυπερβλήτους φραγμούς, οὓς ἀνήγειρον αὐτῷ ἀλμυροῦ ὕδατος βουνά, ἀκάθεκτος βορρᾶ πνοή, πόντος ἐν μαλίᾳ. Καὶ εἶχα τὸ θάρρος νὰ παρακολουθῆσω τὴν διαμάχην ταύτην, μόλις κρατούμενος πάσῃ δυνάμει ἀπὸ χονδροῦ παρὰ τὸ πηδάλιον σχοινίου, ριγῶν ὑπὸ βαρύτατον ναυτικὸν μανθῦαν, ἀνάρπαστος ὑπὸ τοῦ ἀνέμου, ἄγων λευκὴν νύκτα ἀγρυπνίας. Κυριολεκτικῶς δὲ *λευκὴν* νύκτα ἐφαίνετο ἄγρουσα καὶ ὄλη ἡ φύσις. Κατὰλευκος ὁ οὐρανὸς ὑπὸ τὸ φέγγος θαυμασίας πανσελήνου. Κατὰλευκος ἡ θάλασσα ἐξ ἀφροῦ. Νέφη ἐπὶ τοῦ ὀρίζοντος, κανέν, εἰμῆ τινα ἀραχνούφῃ, λευκὰ καὶ αὐτὰ. Ἄλλ' ὑπὸ τὸν λευκὸν του ἀφρόν ἀνάστατον ὄλον τὸ πέλαγος ἔλεγεσ ὦρμα ἀ-